

# ZADANIA DO SPRAWDZIANU

## 1. Podaj trzy role społeczne jakie realizuje Katarzyna.

Katarzyna ma troje dzieci. Najstarsze z nich – Jola – chodzi do siódmej klasy szkoły podstawowej i planuje kontynuowanie nauki w liceum ogólnokształcącym. Młodsze dzieci są w wieku przedszkolnym. Katarzyna pracuje w urzędzie gminy. Ciekawa i odpowiedzialna praca pochłania w jej życiu dużo czasu. Jola pomaga mamie w prowadzeniu domu i opiece nad rodzeństwem. Kiedy mąż Katarzyny wyjeżdża za granicę w sprawach zawodowych, pomoc Joli staje się niezbędną.

**Pełni role: matki, żony i pracownicy**

## 2. Podaj trzy role społeczne jakie realizuje Jola.

Katarzyna ma troje dzieci. Najstarsze z nich – Jola – chodzi do siódmej klasy szkoły podstawowej i planuje kontynuowanie nauki w liceum ogólnokształcącym. Młodsze dzieci są w wieku przedszkolnym. Katarzyna pracuje w urzędzie gminy. Ciekawa i odpowiedzialna praca pochłania w jej życiu dużo czasu. Jola pomaga mamie w prowadzeniu domu i opiece nad rodzeństwem. Kiedy mąż Katarzyny wyjeżdża za granicę w sprawach zawodowych, pomoc Joli staje się niezbędną.

**Pełni role: siostry, uczennicy, córki**

## 3. Wyjaśnij pojęcia:

**Normy społeczne** to przyjęty w danej grupie społecznej sposób zachowania jednostki społecznej.

**Socjalizacja** – proces nabywania przez jednostkę systemu wartości, norm oraz wzorów zachowań obowiązujących w danej zbiorowości. Socjalizacja trwa przez całe życie człowieka.

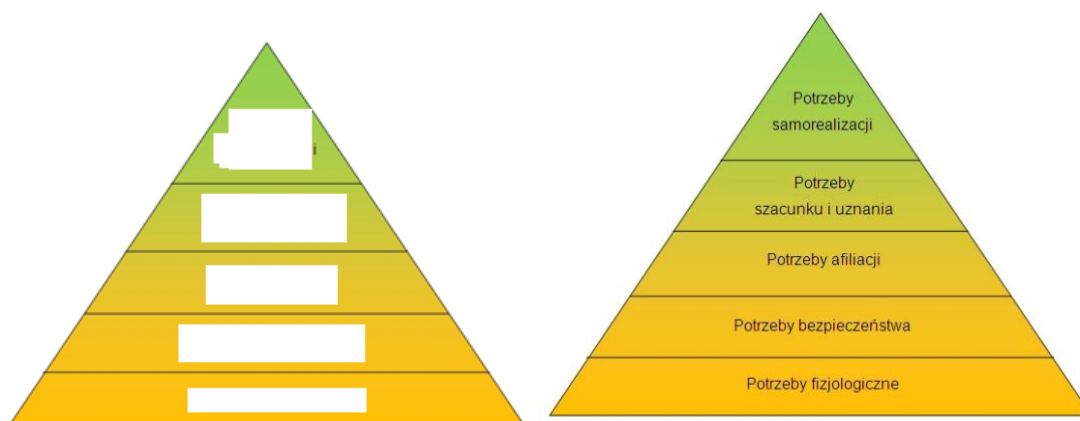
**Negocjacje** – to proces komunikowania się, którego celem jest osiągnięcie porozumienia. Celem negocjacji jest rozwiązanie konfliktu.

**Dyskusja** – to wymiana zdań, w której uczestnicy próbują udowodnić swoje racje za pomocą odpowiednich argumentów.

**Arbitraż** – to metoda rozwiązywania sporów, w której kompetencje przejmuje rozjemca. Werdykt arbitra jest ostateczny i zgadzają się na to obie strony konfliktu.

**Ekonomia** – nauka opisująca produkcję, dystrybucję oraz konsumpcję dóbr i usług.

## 4. Uzupełnij tabelę potrzeb Masłowa.



## **5. Przyjrzyj się ilustracji i określ jaki charakter mają te grupy.**



**Grupa ma charakter formalny i wtórny**



**Grupa ma charakter nieformalny i pierwotny.**

## **6. Wymień funkcje szkoły i wyjaśnij jedną z nich.**

- 1. Funkcja kształcąca** – polega na przekazywaniu wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy zawodowej
- 2. Funkcja wychowawcza** – polega na kształtowaniu właściwych postaw i przygotowuje do samodzielnego życia.
- 3. Funkcja opiekuńcza** – polega na wspomaganiu rozwoju dziecka poprzez zaspakajanie jego potrzeb i tworzenie warunków do nauki.
- 4. Funkcja kulturowa** – polega na uświadamianiu uczniom istniejących wartości i norm obowiązujących w kulturze.

## **7. Napisz jaka to norma.**

Gdy zajmujemy miejsce na widowni w teatrze lub kinie, przechodzimy przodem do osób siedzących i dziękujemy im skinieniem głowy za przepuszczenie. **(Norma obyczajowa)**

Osoba pełniąca funkcję publiczną, która uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej, podlega odpowiedzialności karnej. **(Norma prawna)**

Każdy, kto udziela korzyści majątkowej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega odpowiedzialności karnej. **(Norma prawna)**

W sytuacjach nieoficjalnych podczas powitania kobieta podaje rękę mężczyźnie. W pracy to przełożony podaje rękę podwładnemu, bez względu na jego wiek i płeć. **(Norma obyczajowa)**

Gdy jesteśmy prawdomówni i okazujemy szacunek innym ludziom zwłaszcza starszym. Odpowiednio zachowujemy się w szkole, kościele i na ulicy. **(Norma moralna)**

Gdy uczęszczamy do kościoła na Mszę Świętą, korzystamy ze spowiedzi świętej i przestrzegamy dekalogu. **(Norma religijna)**

## **8. Przeczytaj poniższe teksty i odpowiedz na pytanie.**

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (fragment) Art. 95.

§ 1. Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka z poszanowaniem jego godności i praw.

§ 2. Dziecko pozostające pod władzą rodzicielską winno rodzicom posłuszeństwo, a w sprawach, w których może samodzielnie podejmować decyzje i składać oświadczenia woli, powinno wysłuchać opinii i zaleceń rodziców formułowanych dla jego dobra. [...]

§ 4. Rodzice przed powzięciem decyzji w ważniejszych sprawach dotyczących osoby lub majątku dziecka powinni je wysłuchać, jeżeli rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości dziecka na to pozwala, oraz uwzględnić w miarę możliwości jego rozsądne życzenia.

a) O jakim prawie przysługującym dziecku w rodzinie wspomina podany tekst?

**Przykładowe odpowiedzi: – Poszanowanie godności i praw dziecka.**

**– Prawo do bycia wysłuchanym**

b) Określ, o jakim obowiązku dziecka w rodzinie wspomina podany tekst?

**Przykładowe odpowiedzi: – Posłuszeństwo wobec rodziców.**

**– Obowiązek wysłuchania opinii i zaleceń rodziców.**

## **9. Rozpoznaj, które zdanie jest prawdziwe i zdanie fałszywe. Wpisz P lub F.**

Uczeń ostatniej klasy szkoły branżowej I stopnia może przystąpić do egzaminu maturalnego. **F**

Po ukończeniu technikum można kontynuować naukę w szkole policealnej. **P**

W Polsce system szkolnictwa składa się z ośmioletniej szkoły podstawowej i czteroletniej szkoły średniej. **F**

Uczeń po ukończeniu klasy ósmej może kontynuować naukę w liceum ogólnokształcącym, technikum lub szkole branżowej II stopnia. **F**

W Polsce dzieci rozpoczynają naukę w szkole w wieku 7 lat. **P**

## **10. Przeanalizuj tabelę i odpowiedz na pytania**

**Dochody rodzin w 2017 roku**

	<b>Dochody rodziny</b>	<b>Wydatki rodziny</b>
<b>Rodzina Jacka</b>	6000 zł	5500 zł
<b>Rodzina Zuzanny</b>	4500 zł	4200 zł
<b>Rodzina Huberta</b>	5100 zł	5300 zł
<b>Rodzina Katarzyny</b>	3900 zł	3400 zł

a) W której rodzinie wystąpiła dziura budżetowa, wyjaśnij dlaczego?

**Dziura budżetowa wystąpiła w rodzinie Huberta, ponieważ wydatki rodziny o 200 zł przekroczyły dochody.**

b) Co to jest budżet?

**Budżet to plan dochodów i wydatków przewidywanych w określonym czasie.**

## **11. Rozszyfruj skróty:**

**UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta**

**ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych**

**UNICEF – Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci**

## **12. Wymień 3 prawa i 3 obowiązki dziecka.**

### **Prawa dziecka:**

- a) Prawo do nauki i ochrony zdrowia
- b) Prawo do wypoczynku, czasu wolnego, rozrywki i zabawy,
- c) Prawo do bycia wysłuchanym

### **Obowiązki dziecka:**

- a) Obowiązek posłuszeństwa wobec rodziców
- b) Obowiązek pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- c) Obowiązek przedszkolny i szkolny.